

Šta je srce Simona Lembra, to ljudsko srce, otkad se njegov ritam ubrzao u trenutku rođenja, kada su druga srca napolju isto tako ubrzavala, proslavljajući događaj, šta je to srce, šta je ono od čega je to srce poskočilo, što mu se gadilo, od čega se nadimalo, zaigralo lagano kao pero ili bilo teško kao tuč, šta ga je ošamutilo, od čega se ono istopilo – ljubav; šta je srce Simona Lembra, šta je ono propustilo, zabeležilo, zapamtilo, crna kutija dvadesetogodišnjeg tela, niko to zapravo ne zna, samo bi slika u pokretu koju stvara ultrazvuk mogla da pošalje odjek, da prikaže radost koja ga rasteže i tugu koja ga steže, samo bi snimak elektrokardiograma odmotan od početka mogao da pruži njegov oblik, da opiše njegovo trošenje i napor, emociju koja ga ubrzava, energiju koja se rasipa da bi se ono zgrčilo oko sto puta na dan i pumpalo u svakom minutu do pet litara krvi, da, sama ta linija tu mogla bi to da ispriča, da prikaže njegov život, život plime i oseke, život ventila i zaklopaca, život pulsiranja, dok srce Simona Lembra, to ljudsko srce, izmiče mašinama, niko ne može da pretenduje da ga poznaje, a u toj noći, noći bez zvezda, dok je nad estuarom i oblasti Ko mrzlo da je pucao kamen, dok se uzburkano more bez odsjaja valjalo duž litica, dok je kontinentalni plato uzmicao, otkrivajući svoje geološke brazde, čuo se ravnomerni ritam

organa koji se odmara, mišića koji se sporo puni – puls verovatno niži od pedeset otkucaja u minutu – kada se alarm mobilnog telefona uključio u podnožju uzanog kreveta, odjek sonara na ekranu osjetljivom na dodir na kome se u svetlećim crticama prikazuju cifre 05:50, i kada se odjednom sve zahuktalo.

Te noći, dakle, jedan kamionet koči na pustom parkingu, staje popreko, prednja vrata se zalupe a bočna, klizna, otvaraju se, tri siluete iskrsavaju, tri senke se ocrtavaju u tami i obuzete hladnoćom – ledeni februar, nosevi cure, spava se u odeći – mladići, izgleda, svoje jakne zakopčavaju do brade, spuštaju kape do ivice trepavica, uvlače kosmati vrh ušiju pod polarnu vunu i, duvajući u ruke spojene u fišek, orijentišu se u odnosu na more, koje je i dalje samo šum u to doba, šum i mrak.

Mladići su to, sad se vidi. Poređali su se iza zidića koji odvaja parking od plaže, tapkaju u mestu i glasno dišu, nozdrva bolnih od udisanja joda i hladnoće, i oni istražuju to mračno prostranstvo u kojem ne postoji nikakav tempo, osim treska talasa što se rasprskavaju, te huke koja se napinje u završnom survavanju, ispituju ono što tutnji pred njima, to ludo brujanje u kome se ni na šta ne može spustiti pogled, ni na šta, osim možda na beličastu, penastu ivicu, milijarde atoma katapultirane jedne na druge u fosforescentnom krugu, i tri mladića izmoždena zimom pri izlasku iz kamiona, ošamućeni primorskom noći, sada se pribiraju, izoštravaju pogled, sluh, procenjuju šta ih čeka, *swell*, uhom procenjuju talase, mere njegov indikator uda-

ra, njegov koeficijent dubine, i sećaju se da talasi nastali na pučini uvek brže napreduju od najbržih brodova.

Fino, prošaputao je blagim glasom jedan od trojice mladića, napravićemo dobru sesiju, druga dvojica su se osmehnuli, posle čega su sva trojica polako krenuli unazad, stružući tlo petama i okrećući se oko sebe, tigrovi, podigli su pogled da bi istražili noć u dnu gradića, noć još mračnu iza litica, a onda je onaj koji je progovorio pogledao na sat, još petnaest minuta, momci, i vratili su se u kamion da sačekaju nautičku zoru.

Kristof Alba, Johan Roše i on, Simon Lembr. Alarmi su zazvonili a oni su zbacili pokrivače i izašli iz kreveta na sesiju za koju su se dogovorili malo pre ponoći razmenom SMS-ova, sesiju u doba najniže plime što se događa dva ili tri puta godišnje – uzburkano more, ravnomerni talasi, slab vetar i nigde žive duše na spotu. Farmerke, jakna, iskrali su se napolje a da ništa nisu stavili u usta, čak ni nekoliko gutljaja mleka, šaku žitarica, čak ni komad hleba, stali su ispred zgrade (Simon), ispred kapije svoje kuće (Johan), i sačekali kamion koji je takođe bio tačan (Kris), i oni koji nikad ne ustaju pre podneva nedeljom uprkos majčnim opomenama, oni za koje kažu kako znaju samo da se kao prebijeni vuku između kauča u dnevnoj i stolice u svojoj sobi, oni su trupkali na ulici u šest ujutru, odvezanih pertli i smrdljivog daha – pod svetiljkom, Simon Lembr je pogledao kako se rastvara vazduh koji izdiše kroz usta, metamorfoze bele pare što se uzdizala, kompaktna, zatim se rastakala u atmosferi, da bi zatim nestala, setio se da je kao dete voleo da se pravi da puši, stavljao bi kažiprst i srednji prst

ispred usana, snažno udisao uvlačeći obraze i duvao kao odrastao muškarac – oni, to jest *Tri kabaljerosa*, odnosno *Big Waves Hunters*, odnosno Kris, Džon i Skaj, ti alijasi ne predstavljaju nadimke već pseudonime, pošto su izmišljeni ne bi li čovek sebe izmislio kao planetarnog surfera, a u stvari je gimnazijalac sa estuara, tako da ih, nasuprot tome, izgovaranje njihovog pravog imena smesta vraća negostoljubivom terenu, ledenoj sitnoj kiši, namreškanom moru, liticama poput zidova i ulicama sve više pustim kako pada noć, roditeljskim prekorima i školskim zahtevima, prigovorima devojke kojoj otkazuju, one umesto koje će i ovaj put izabrati „van“, one koja nikad neće moći da se takmiči sa surfovanjem.

Oni su u „vanu“ – nikad ne kažu kamionet, pre bi crkli. Štokava vlažnost, zrnca peska prekrivaju sedište i grebu zadnjice kao šmirgla, slankasti kaučuk, smrad priobalja i parafina, naslagani surfovi, hrpa kombinezona – kratki ili debeli jednodelni sa ugrađenim kapuljačama – rukavice, čizmice, vosak u teglama, *leashes*. Sva trojica su seli napred, zbijeni rame uz rame, protrljali su ruke između butina ispuštajući majmunske krike, jebote, ledeno je, pošto su žvakali pločice od vitaminiziranih žitarica – ali ne bi trebalo sve poklopiti, jer razbija se posle, pošto prvo čovek bude dobro razbijen – jedan drugom dodavali flašu kole, tubu koncentrovanog mleka „nestle“, „pepito“ i „šamoni“, mekan i sladak keks za momke, na kraju su ispod sedišta pokupili poslednji broj *Surf Session*-a, koji su otvorili na komandnoj tabli, zbijajući svoje tri glave iznad stranica što su svetlele u polutami, sjajni papir kao koža namazana kre-

mom za sunčanje i ozarena od uživanja, stranice hiljadama puta okretane koje oni ponovo okreću, iskolačenih očiju, suvih usta: veliki talas u Maveriksu i *point break* u Lomboku, kovitlaci Džozza na Havajima, vrtlozi Vanuatua, valovi Margaret Rivera, najbolje obale planete ovde prikazuju divotu surfa. Oni fanatično kažiprstom upiru u slike, tamo, tamo, ići će tamo jednog dana, možda čak i sledećeg leta, njih trojica u kamionu na surf tripu za pamćenje, krenuće u potragu za najlepšim talasom koji se ikada oformio na Zemlji, voziće se u potrazi za onim divljim i tajnim spotom koji će izmisliti kao što je Kristifor Kolumbo izmislio Ameriku i biće sami na *line up*-u kad konačno iskrsne onaj što su ga čekali, taj talas došao sa dna okeana, arhaičan i savršen, oličena lepota, tada će ih kretanje i brzina uspraviti na dasci u naletu adrenalina, kada će im iz celog tela i sve do vrha trepavica izbijati strašna radost, i oni će jahati na talasu, pristupiće zemlji i plemenu surfera, tom nomadskom čovečanstvu čiju su kosu posvetlili so i večno leto, ispranih očiju, mladići i devojke kojima su jedina odeća oni šortsevi s cvetnim dezenom gardenije ili laticama hibiskusa, one tirkizne ili jarkonarandžaste majice, a koji kao jedinu obuću nose one plastične japanke, ta mladost sva u sjaju od sunca i slobode: do obale, oni će jahati na talasu.

Stranice časopisa se osvetljavaju kako nebo napolju bleđi, ispuštaju svoju paletu plavih, među kojima je ovaj čisti kobalt od koga bole oči, i zelenih, tako dubokih da bi se reklo kako su naslikane akrilnom bojom, tu i tamo se pojavljuje trag surfa, bela minijturna brazda na ogromnom vodenom zidu, mladići žmirkaju, mrmljaju jebote lu-

dilo stvaarno, ovo je neviđeno, zatim se Kris udaljava da bi proverio mobilni, svetlost ekrana mu lice čini plavim i, osvetljavajući ga odozdo, ističe kosti njegovog lica – izraženu arkadu, isturenu vilicu, bledoljubičaste usne – dok naglas čita vesti dana: Petit Dal today, idealno more jugozapad / severoistok, talasi između metar i po i metar i osamdeset, najbolja sesija u godini; posle toga on svečano naglašava: ima da se razvalimo, *yes*, bićemo *kings!* – engleski koji ubacuju u svoj francuski, stalno, zbog ovog i zbog onog, engleski kao da žive u nekoj pop pesmi ili u američkoj seriji, kao da su junaci, stranci, engleski koji ublažava ogromne reči, „život“ i „ljubav“ postaju *life* i *love*, vazdušasti, i konačno, engleski kao suzdržanost – i Džon i Skaj su klimnuli glavom u znak beskrajnog odobravanja, *yeah, big wave riders, kings.*

Vreme je. Početak dana kad bezoblično poprima oblik: elementi se organizuju, nebo se odvaja od mora, horizont se razaznaje. Tri mladića se pripremaju, metodično, prema preciznom redosledu koji je ujedno i obred: mažu daske voskom, proveravaju veze *leash*-a, navlače specijalni donji veš od polipropilena, da bi zatim obukli kombinezone kriveći se na parkingu – neopren se lepi za kožu, grebe je, pa čak i peče – koreografija pajaca u kaučuku koja traži međusobnu pomoć, zahteva da se dodiruju, da jedan drugog oblače; posle toga čizmice, kapuljače, rukavice, i zatvaraju kamion. Sad silaze k moru, s daskama pod miškom, lagani, prelaze preko žala velikim koracima, žala na kome se obluci ruše pod njihovim koracima uz paklenu buku, i kad stignu do obale, dok sve pred njima postaje jasnije, kaos i praznik,

stavljaju *leash* oko članka, nameštaju kapuljače, svode ni na šta golu kožu oko vrata hvatajući na leđima onu traku koju podižu do poslednjih zubaca rajsferšlusa – treba obezbediti najveću moguću nepropustljivost za kožu mladića, kožu često prošaranu aknama na vrhu leđa, na lopaticama, dok Simon Lembr nosi maori tetovažu na štitniku za rame – i taj gest, ruka dignuta u vazduh odsečnim pokretom, označava početak sesije, *let's go!* – možda sada srca postaju uznemirena, možda počinju da poigravaju u grudnim koševima, možda njihova masa i njihova zapremina rastu i njihovi udari postaju snažniji, dve različite sekvence u istom otkucaju, dva udara, uvek ista: užas i žudnja.

Ulaze u vodu. Ne urliču dok uranjaju svoje telo, obmotano tom elastičnom membranom koja zadržava toplotu mesa i eksplozivnost elana, ne ispuštaju krik, ali prave grimase prolazeći kroz zidinu od kamenčića koji se valjaju, i more se brzo dubi, pošto na pet do šest metara od obale ne mogu više da dotaknu dno, oni padaju napred, pružaju se potruške na svojoj dasci, njihove ruke snažno zahvataju val, prelaze preko granične zone i napreduju prema pučini.

Na dvesta metara od obale, celo more je u valovitoj napetosti, ono se dubi i nadima, podiže kao čaršav bačen na dušek. Simon Lembr se utapa u svoje kretanje, on vesla prema *line up*-u, toj zoni na pučini u kojoj surfer čeka polazak talasa, proveravajući da li su Kris i Džon tu, postavljeni s njegove leve strane, mali crni čepovi još jedva vidljivi. Voda je mračna, izbrazdana, žiličasta, boje kalaja. I dalje nema nikakve blistavosti, nikakvog sjaja, samo one bele čestice koje posipaju površinu, šećer, a voda je ledena, 9 ili 10° C, ne više, Simon nikada neće moći da uhvati više

od tri ili četiri talasa, on to zna, surfovanje u hladnoj vodi iscrpljuje organizam, za sat vremena će biti gotov, treba da bira, da izabere najbolje formiran talas, onaj čija će kresta biti visoka a ne i previše šiljata, onaj čiji će se kolut otvoriti s dovoljno širine da bi on zauzeo mesto, i koji će trajati do kraja, zadržavajući do kraja svog puta snagu neophodnu da peni na žalu.

Okreće se prema obali kako uvek voli da radi pre nego što se još više udalji: kopno je tu, razvučeno, crna kora u plavičastim odsjajima, i to je neki drugi svet, svet od koga se on razdvojio. Litica vertikalno uzdignuta ukazuje mu na slojeve vremena, ali ovde gde se on nalazi vreme više ne postoji, nema više istorije, samo taj slučajni talas što ga nosi i okreće. Njegov pogled se zadržava na vozilu obojenom kao kalifornijski „van“, koje stoji na parkingu ispred plaže – on prepoznaje karoseriju prošaranu stikerima prikupljenim tokom sesija, zna imena nabacana tu jedna uz druga, Rip Kerl, Oksbou, Kviksilver, O'Nil, Bilabong, psihodeličnu fresku na kojoj se u istom halucinantnom lebdenju mešaju šampioni surfa i rok zvezde, sve to začinjeno popriličnim brojem ispršenih devojaka u pretesnim kostimima, s kosama kao sirene, taj „van“ koji je njihovo zajedničko delo i predvorje talasa – posle čega se zadržava na zadnjim farovima nekog automobila što prelazi preko platoa kako bi ušao dublje u kopno, profil zaspale Žilijete se ocrtava, leži na boku nogu skupljenih pod svojim dečjim jorganom, izgleda tvrdoglavo čak i u snu, i on iznenada pravi poluokret, okreće leđa kontinentu, otrže se od njega, naglo, još nekoliko desetina metara, zatim prestaje da vesla.

Ruke se odmaraju ali noge upravljaju, šake su zakačene za rejlove surfa i blago uzdignutog torza, uzdignute brade,

Simon Lembr lebdi. On čeka. Sve oko njega struji, celi komadi mora i neba iskrsavaju i nestaju u svakom prevrtanju spore, teške, isprugane površine, bazaltne mase. Oštra zora mu peče lice i koža mu se zateže, trepavice mu se stvrdnjavaju kao vlati vinila, sočiva na njegovim zenicama lede se kao da su zaboravljena na dnu nekog friza, i srce počinje da mu usporava, reagujući na hladnoću, kad iznenada vidi kako on dolazi, vidi kako ide napred, čvrst i celovit, talas, obećanje, i instinktivno se postavlja tako da nađe ulaz u njega i da se u njega uvuče, da u njega sklizne kao što se razbojnik uvlači u sef kako bi opljačkao blago iz njega – ista kapuljača, ista milimetarska preciznost pokreta – da bi se uvukao u njegovo naličje, u to uvijanje materije, pri čemu se unutrašnjost doživljava kao još prostranija i dublja od spoljašnjosti, on je tu, na trideset metara, približava se stalnom brzinom, i iznenada, usredsređujući svoju energiju u podlaktice, Simon juri napred i vesla svim snagama, da bi brzi talas uhvatio kako treba, da bi bio uhvaćen u njegov pad, i sad nastupa *take off*, ultrabrza faza u kojoj se ceo svet koncentriše i strmoglavljuje, vremenski fleš kada treba snažno udahnuti, obustaviti svako disanje i usredsrediti svoje telo u jednu jedinu radnju, dati mu vertikalni podsticaj koja će ga uspraviti na dasci, dobro razmaknutih stopala, levo napred, *regular*, nogu savijenih a leđa pravih, gotovo paralelnih sa surfom, raširenih ruku, koje stabilizuju celinu, i taj trenutak je zaista onaj koji Simon najviše voli, onaj koji mu omogućava da ponovo okupi u celinu svoj raspršeni život, i da pridobije elemente, da se utopi u živi svet, i kada konačno ustane na surfu – on u tom trenu procenjuje unutrašnju visinu kreste na više od metar i pe-

deset – rastegnuti prostor, produžiti vreme, do kraja vožnje iscrpsti energiju svakog atoma mora. Postati zapljuskujući val, postati talas.

Taj prvi *ride* on hvata ispuštajući uzvik, i na tren dostiže blaženstvo – to je horizontalna vrtoglavica, on je na visini sveta, i kao da proističe iz njega, sjedinjen s njegovim tokom – prostor ga obuzima, drobi ga a i oslobađa, zasićuje mu mišićna vlakna, bronhije, napaja mu krv kiseonikom; talas se valja u nekakvoj mutnoj temporalnosti, sporoj ili brznoj, ne zna se, on zaustavlja svaku sekundu jednu po jednu sve dok se na kraju ne rasprši, organska gomila bez smisla i, neverovatno je, ali pošto su ga kamenčići izudarali u završnom valu, Simon Lembr okrenuo je nazad da bi ponovo odmah krenuo, čak i ne dodirujući zemlju, čak i ne zadržavajući se na prolaznim figurama koje dobijaju oblik u peni kada se more sudara sa zemljom, površina s površinom, vratio se na pučinu, veslajući još jače, jureći prema tom pragu gde sve počinje, gde se sve pokreće, pridružio se dvojici svojih drugara koji će uskoro ispustiti onaj isti uzvik prilikom silaska, a niz talasa što jurišaju na njih sa horizonta, udarajući u njihova tela, ne ostavlja im nimalo predaha.

Nijedan drugi surfer nije im se pridružio na spotu, niko se nije približio ogradi da ih gleda kako surfuju, niti ih je video kako izlaze iz vode sat vremena kasnije, crknuti, obamrli, nesigurni na nogama, kako su posrtali dok su ponovo prelazili preko plaže da bi stigli do parkinga i da bi otvorili kamion, niko nije video kako su im stopala i šake podjednako plave, izranjavane, ljubičaste čak i ispod noktiju,

ni lišajeve koji su im sada pekli lice, pukotine u uglovima usana kada su im zubi cvokotali tak tak tak, stalno drhtanje vilica usklađeno s drhtanjem njihovih tela koje nisu mogli da smire; niko ništa nije video, i kad su se obukli, u vunene gaće navučene ispod pantalona, slojeve džempera, kožne rukavice, niko ih nije video kako jedan drugom trljaju leđa, a nisu mogli ništa drugo da kažu osim jebem li ga, sranje do jaja, a toliko su želeli da govore, da opišu svoje jahanje, da naprave zapis sesije, i tako drhteći, zatvorili su se u kamion; bez zadržavanja, Kris je smogao snagu da upali motor, krenuo je i oni su napustili mesto.